

Posudek oponenta bakalářské práce

Název bakalářské práce

Studenti vysokých škol a jejich rizikové chování ve vztahu k návykovým látkám

Název bakalářské práce v anglickém jazyce

College students and hazardous behavior in relation to addictive substances

Autor práce

Silvia Demčáková

Název studijního oboru

Všeobecná sestra

Forma studia

prezenční

Vedoucí práce

Mgr. Jana Novotná, Ústav teorie a praxe ošetrovatelství
1. LF UK

Oponent práce

Mgr. Dana Svobodová, Děkanát 1. LF UK

Akademický rok

2011/2012

Posudek

Volba tématu

Studentka Silvie Demčáková vhodně zvolila, a v úvodu bakalářské práce (BP) zdůvodnila, výběr aktuálního tématu, zaměřeného na neblahý vliv současné společnosti – šíření drogové závislosti. Specifikuje rizikové chování studentů vysokých škol ve vztahu k návykovým látkám a mapuje jejich povědomí o této vážné problematice jak z hlediska prevence, tak z hlediska důsledků.

Teoretická část

Teoretická část je rozčleněna do tří kapitol:

1. Popisuje prameny a příčiny rizikového chování od dětství po dospívání, vedoucí až k diagnóze látková závislost. Vysvětluje projevy působení návykových látek v oblasti psychosociální, nejčastěji reprezentované poruchami chování, predikuje důsledky biologické tzn. zdravotní. Krátce jsou zmíněny poznatky ze zahraničí (z USA). Vzájemné spolupůsobení biologických i sociálních faktorů ovlivňující osobnost člověka a poškozující jeho zdraví plně vystihuje pojem rizikový životní styl. (rozsah kapitoly 7 s.)

2. Zabývá se průvodními projevy vzniku a druhy závislostí, rozděluje legální i nelegální návykové látky podle působení a vlivu na lidský organizmus. Popisuje nejen prvotní účinky, pro které jsou jednotlivé drogy vyhledávány, ale také v čem tkví nebezpečí jak akutního, tak dlouhodobého užívání, včetně příznaků užívání. (rozsah kapitoly 18 s.)
3. Rizikové chování vlivem užívání návykových látek uvádí jako jednu z příčin nárůstu zdravotních, sociálních, výchovných a dalších problémů jednotlivce i společnosti. Proto pokládá za nezbytné věnovat pozornost primární prevenci a včasné intervenci. Popisuje aktivity, formy a zaměření preventivních programů. V závěru kapitoly je zmíněna prevalence užívání návykových látek v ČR, na VŠ, i na 1. LF zkoumaná v posledních třech letech. (rozsah kapitoly 14 s.)

Abstrakt a klíčová slova odpovídají obsahu práce. Práce s literárními prameny, informačními zdroji a jejich citace vykazuje nedostatky (podrobně popsáno níže).

Použitý jazyk slovenština.

Empirická část

Kvantitativní empirické šetření je definováno cíli, analýzou výzkumného pole a charakteristikou výzkumného vzorku. Časový harmonogram, ani místo působení nezdravotnických VŠ (zda jde o Prahu nebo i jiná místa) nejsou uvedeny. Autorka vhodně zvolila nejčastěji používanou – dotazníkovou formu šetření, zpracovala ji graficky se slovními interpretacemi výsledků.

Přílohy

- A. Dotazník pro respondenty se stručným vysvětlením účelu výzkumu a žádostí o vyplnění včetně poděkování, obsahuje baterii otázek většinou výběrových, ale i otevřených a uzavřených;
- B. Test: Ako zvládáte alkohol – o stupni závislosti na alkoholu, včetně vyhodnocení;
- C. Fagerströmov test nikotínovej závislosti – o míře závislosti, včetně vyhodnocení;
- D + E. Výpovědi respondentů na otevřené otázky.

Formální zpracování práce

Bakalářská práce splňuje Opatření děkana č. 10/2010, ČSN ISO 690 a ČSN ISO 690-2.

Špatně znázorněná doslovná citace autora. Začíná správně uvozovkami dole, ale již není ohraničena uvozovkami nahoře, takže není jasné, kolik textu je citováno, kolik pak následně parafrázováno. (str. 16 - 2. odstavec ... D.C. hovoří: „ Rodiče jsou.... čtenáři připadá, že celý text, až k další uvedené citaci je doslovný).

Není jednotný zápis citací. Někdy je citace uvedena pod čarou, jindy v textu na konci odstavce, v tomto případě pak chybí v souhrnném seznamu literatury např. str. 19 – Nešpor, 2008).

Str. 43 - Hunt, 2003; Str. 46 – 3. odstavec cit. odkaz Hunt, 2006 současně s odkazem 23 pod čarou – tam se ale nachází Janíková, B – Harm reduction (2006), která naopak chybí v seznamu literatury;

V seznamu literatury dále chybí:

Černý, M.: Základná úroveň prevádzania primárnej prevencie. 2010 (uvedený pod čarou str. 37);

Gabrhelík, R.: Teoretické modely v primárnej prevencii a základné typy preventívnych programov, 2010 (uvedený pod čarou na str. 39);

Zábranský, 2006 str. 41 – posledný odstavec;

Rosenbaum, 2008 str. 42 – 2. odstavec;

Kalina, 2006 – str. 42 – 3. odstavec – v seznamu uveden Kalina 2008,; Kalina et al., 2003 – str. 45;

Str. 43 - Hrdina, Korčíšová, 2003;

Str. 47 – posledný odstavec s odkazem 24 pod čarou – Kudrle, S: Sekundárna a terciárna prevencia – chybí v seznamu literatury;

Str. 48 – vedecké práce študentů vypovídající o prevalenci užívání návykových látek – chybí v seznamu literatury; Trojáčková, 2007 – 2. odst. str. 48;

Navíc jsou v seznamu uvedeni autoři, odkaz v textu však na ně není:

Balická, 2005; Miovský, 2008; Miovský, 2010;

V Seznamu internetových zdrojů chybí:

ÚZIS ČR – citován na str. 20

Prečo prestať - odkaz 27 pod čarou na str. 72

Autorka rozdělila seznam literatury na tisky a internetové zdroje, ale ne všechny je správně zařadila (elektronický zdroj se nachází v seznamu tištěné literatury).

V empirické části na str. 60 - graf č. 7 ve sloupci LF je 46 respondentů (dle autorky má být 50) a ostatních fakultách 54 respondentů (má být 50).

Stylistická úroveň práce:

Občas se vyskytují překlepy [(mezery, špatné zápisy procentuálního vyjádření - např. 49 % (49 procent) ne 49% (49 procentní)]. Již na úvodní stránce v názvu práce je v anglickém překladu chyba – rizikové – hazardous (ne hazadours), což se objevuje ve všech textech v angličtině, kde autorka název BP uvádí, a tím se zbytečně snižuje již úvodní dojem z práce. Objevuje se nepřesná formulace věty (na prvním místě jsou alkohol, konopí..... ale první místo je pouze jedno ... str. 13, kvantitativní forma výzkumu – místo kvantitativní metoda výzkumu forma dotazníková str. 52).

Celkové hodnocení práce (6 – 10 vět)

V celkovém kontextu bakalářská práce odpovídá zadání, ale postrádá pečlivost a přesnost. Teoretické kapitoly jsou svým rozsahem nerovnoměrné, obsahují nedostatky v bibliografických odkazech a množství překlepů. Chybný zápis četností (procent) se prolíná i v celém empirickém šetření, sice nemá přímý vliv na správnost výpočtů ani na celkovou věcnost práce, ale ovlivní čtenáře, který na chybný zápis musí brát zřetel.

Stěžejní je pro autorku empirická část. Podrobně popsala zkoumanou problematiku i průběh výzkumného šetření. K přehlednosti přispívá grafická struktura, konkrétní formulace otázek, grafy s popisky jednotlivých sloupců a tabulky s výsekem odpovědí na otevřené otázky. Orientaci v grafech pomáhá slovní interpretace výsledků, časté odpovědi na otevřené otázky jsou soustředěny v přílohách BP.

Vlastní šetření probíhalo na VŠ se zdravotnickým i nezdravotnickým zaměřením, autorka studentům distribuovala svůj dotazník buď elektronickou cestou nebo osobně. Ačkoliv návratnost dotazníků byla 100%ní jen 55 % bylo kompletně vyplněno. Studentka tak nezaviněně získala podstatně menší vzorek respondentů, než by si zkoumaná problematika zasloužila, kromě toho se snížila i validita šetření.

Za nejhodnotnější část práce považuji obsáhlou diskuzi, obohacenou o poznatky vztahu mladých lidí k návykovým látkám v zahraničí (Finsko, Dánsko, Itálie, Řecko aj.), a také část s návrhy pro praxi. Velmi důmyslné bylo shromáždění odpovědí na otevřené otázky (ačkoliv v příloze), které kvalitativně podtrhuji význam výzkumu.

Chvályhodné je využití zahraničního elektronického zdroje.

Celkově je rozsah práce dodržen, vybavení práce přílohami odpovídá zpracovanému tématu.

Práce odpovídá požadavkům kladeným na bakalářskou práci.

Je doporučena k obhajobě.

Práci klasifikuji stupněm dobře.

Otázky a připomínky k obhajobě práce

Která opatření proti zneužívání návykových látek považujete za účinná?

Jak vnímají VŠ studenti pojem látková závislost?

Místo a datum vypracování
posudku posuzovatelem

Praha, 26.4.2012

Podpis oponenta práce

Dana Svobodová